

عنوان مقاله:

ارزیابی پروژه‌های آبخیزداری و ارائه راهبرد و راهکار مناسب جهت توسعه آنها با استفاده از مدل SWOT و AHP در مناطق خشک و نیمه‌خشک

محل انتشار:

فصلنامه مهندسی و مدیریت آبخیز، دوره 13، شماره 1 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 10

نویسندگان:

محمد رضا اختصاصی - دانشگاه یزد

جواد چزگی - دانشگاه بیرجند

مریم خواجویی - دانشگاه یزد

خلاصه مقاله:

ارزیابی پروژه‌های آبخیزداری امروزه از بنیادی‌ترین مسائلی است که در کشورها به منظور برنامه‌ریزی‌های آینده در زمینه طرح‌های اجرایی و مدیریت منابع طبیعی انجام می‌گیرد. نتایج ارزیابی پروژه‌های آبخیزداری با ارائه راهبرد و راهکار باید از بروز مشکل در آینده و هزینه‌ها بکاهد. در این تحقیق برای ارزیابی و ارائه راهبرد از روش تحلیل سلسله مراتبی و مدل تحلیلی SWOT استفاده گردید. در این تحقیق از 4 معیار اصلی (کاهش فرسایش، کاهش سیل، افزایش پوشش گیاهی و افزایش آبدهی قنات) و 8 معیار فرعی استفاده گردید. سپس وزن نهایی هرکدام از معیارها و زیر معیارها با استفاده از نرم‌افزار Expert choice تعیین گردید. نتایج نشان داد معیار کاهش فرسایش با اهمیت نسبی 482/0 بیشترین تاثیر را در پروژه‌های آبخیزداری داشته است. نتایج مدل SWOT در منطقه نشان داد که شرایط منطقه در ربع چهارم، محدودیت‌ها-تهدیدها (WT) یا راهبرد تدافعی قرار گرفته است. در همین راستا راهکارهای برای کاهش تهدیدها و حل ضعف‌های منطقه با استفاده از پتانسیل‌ها منطقه و فرصت‌های موجود ارائه گردید و با استفاده از نظرات خبرگان اولویت‌بندی گردید. 8 راهکار براساس پتانسیل‌های منطقه و ارزیابی پروژه‌های اجرا شده تعیین و مورد بررسی قرار گرفت که بهترین راهکارهای مدیریتی و مکانیکی ایجاد دیوارهای ساحلی در اطراف باغات با همکاری اهالی با امتیاز نهایی 28/0 در اولویت اول و راهکار اصلاح و افزایش ارتفاع سرریز سدهای احداث شده با امتیاز 022/0 در اولویت آخر قرار گرفت.

کلمات کلیدی:

پروژه‌های آبخیزداری، راهبرد، مدل AHP، مدل SWOT، استان کرمان

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1153094>

